

Místní národní výbor Krchleby

(1928) 1945 - 1960

Inventář

EL NAD č.: 203

AP č.: 208

Miloslava Svobodová

Horšovský Týn 2008

Obsah

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru	4
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	7
III. Archivní charakteristika archivního souboru	8
IV. Stručný rozbor archivního souboru	9
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky	10

Přílohy

Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury	11
Příloha č. 2: Seznam použitých zkratk	12
Příloha č. 3: Umělé pořádací schéma	13

Inventární seznam	17
--------------------------	----

Tiráž	20
--------------	----

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Už za druhé světové války se objevila idea vytvoření nových institucí v oblasti místní správy. Národní výbory, jak byly nové instituce nazvány, měly ve své činnosti spojit prvky státní správy a samosprávy. V tomto ohledu se také rozcházely představy o jejich budoucím fungování.

Jako prozatímní orgány veřejné správy ve všech oborech byly národní výbory definovány v ústavním dekretu prezidenta republiky o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění č. 18/1944 Úředního věstníku čsl. ze dne 4. prosince 1944. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon pravomoci měla stanovit vláda prostřednictvím svého nařízení. Tím bylo nařízení vlády č. 4/1945 Sb. z 5. května 1945, o volbě a pravomoci národních výborů, a dále vládní nařízení č. 44/1945 Sb. ze 7. srpna 1945, kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb. a vyhláška ministerstva vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů.

Národní výbory, které mezitím začaly často neformálně na osvobozeném území vznikat, měly být v co nejkratší době obnoveny jako zastupitelské orgány a orgány veřejné správy podle zásad československých volebních řádů. Přesto se však řádné volby do národních výborů nekonaly. Národní výbory měly ve svém obvodu spravovat všechny veřejné záležitosti, pokud tyto nebyly spravovány jiným veřejným orgánem. V pohraničních oblastech s většinou státně nespolehlivého obyvatelstva byly ustavovány místní správní komise, které měly tutéž pravomoc jako místní národní výbory. Místní národní výbor převzal dnem svého ustavení pravomoc, kterou mělo podle dosavadních pravomocí obecní zastupitelstvo, obecní rada a starosta. Obecní zastupitelstvo dnem ustavení místního národního výboru zaniklo.

Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě, byla uplatňována podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně.

Složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určila směrnice ministerstva vnitra č. 6/1945 Ú. 1. z 19. května 1945. Vnitřní organizaci stanovil Prozatímní organizační řád místních národních výborů schválený v září 1947. Ten rozlišoval národní výbor jako volený sbor (složky národního výboru – rada, předseda, referenti a komise) a úřad národního výboru, který většinou tvořil personál bývalého obecního úřadu. Hlavním orgánem bylo plénum, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce a volilo další orgány národního výboru, především radu. Ta vykonávala rozhodnutí pléna, měla i určité rozhodovací pravomoci a řídila zaměstnance národního výboru. Jako poradní orgány rady byly plénem voleny komise národního výboru, jejichž působnost se vztahovala na celou obec. V každé obci musela být zřízena finanční komise, roku 1947 byly zřizovány mimořádné vyživovací komise. V komisích mohli zasedat i nečlenové národního výboru. Na základě systemizačního plánu mohl místní národní výbor zaměstnávat obecní zaměstnance.

V důsledku osídlení pohraničí zanikly v letech 1946 – 1950 místní správní komise a byly nahrazeny místními národními výbory.

V kompetenci národních výborů byla evidence obyvatelstva, spolkové a shromažďovací záležitosti, věci státního občanství, dohled nad živnostenskými záležitostmi, školstvím, zdravotní a sociální péčí, správa obecního majetku. V poválečné době se podílely na konfiskacích majetku Němců a kolaborantů podle dekretu č. 12/1945 (zemědělská půda) a č. 108/1945 (ostatní majetek), na stanovování přídělů půdy, na transportech německého obyvatelstva do Německa, na osídlování pohraničí, vydávaly osvědčení o národní spolehlivosti, dohlížely na evidenci a náhradu válečných škod.

Původní složení místních národních výborů bylo výsledkem politického vlivu v obci, to se měnilo během roku 1945 podle paritního zastoupení politických stran. Na základě vládního nařízení č. 120/1946 Sb., ze dne 27. 5. 1946, o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného Národního shromáždění, bylo složení národních výborů obnovováno podle těchto voleb.

Na základě zákona č. 213/1948 Sb. z 21. července 1948, o úpravě některých poměrů

na ochranu veřejných zájmů, byly dodatečně legalizovány personální čistky, ke kterým došlo po únoru 1948. Ústavní zákon č. 150/1948, Ústava Československé republiky, stanovil, že národní výbory jsou nositeli a vykonavateli státní moci. Samospráva postupně zanikala a činnost národních výborů byla postátněna. Vládním nařízením č. 14/1950 Sb. ze dne 28. února 1950, o organizaci místních národních výborů, byly místní národní výbory rozděleny do čtyř kategorií podle počtu obyvatel. MNV I. kategorie vznikal v obcích do 600 obyvatel, MNV II. kategorie v obcích do 2000 obyvatel, MNV III. a IV. kategorie vymezovala hranice 6 000 obyvatel. Činnost místního národního výboru se rozdělovala do 11 referátů. Rozdělení referátů odpovídalo stanovené kategorii. V menších obcích, kategorie I - III, rozhodovala rada ve sboru a jen výjimečně se vyskytli referenti. Nyní byla zřízena funkce tajemníků i u místních národních výborů, kde se stali pomocníky a výkonnými orgány předsedy. Místního tajemníka ustanovovalo plenární zasedání MNV a ve funkci jej potvrzoval předseda ONV. Vládním nařízením č. 119/1951 Sb. ze dne 11. prosince 1951, o tajemnicích místních národních výborů, byli místní tajemníci ustanovováni u všech místních národních výborů, výjimečně mohlo mít se souhlasem KNV několik místních národních výborů jednoho společného místního tajemníka.

Podle vyhlášky ministerstva vnitra č. 369/1950 Ú. 1. ze dne 16. 6. 1950 svoji činnost zastavily mimořádné vyživovací komise. Vládním nařízením č. 101/1950 Sb. ze dne 5. 7. 1950 byla na místní národní výbory přenesena působnost místních osvětových rad a vládním nařízením č. 46/1951 Sb. ze dne 22. 5. 1951 působnost knihovních rad. Podle vládního nařízení č. 78/1951 Sb., o trestní pravomoci místních národních výborů, byly v obcích zřizovány tříčlenné trestní komise, které stíhaly přestupky podle zákona č. 89/1950 Sb., o trestním řízení správním a podle vyhlášky ministerstva vnitra č. 335/1951 Ú. 1. z 5. 11. 1951, o výkonu trestní pravomoci místních národních výborů.

Pracovními orgány plenárního zasedání (termín plenární zasedání nahradil termín plenární schůze) byly komise. Místní národní výbory I. a II. kategorie zřizovaly tyto stálé komise: zemědělskou, finanční, pro kulturu, osvětu a zdravotnictví, pro výstavbu obce a výjimečně pro místní hospodářství. Navíc mohly být zřizovány komise podle místních podmínek a dočasných potřeb.

V roce 1954 byl přijat ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech, zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech, a č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, na jehož základě proběhly 16. května 1954 první volby do národních výborů. Dosud byli členové národních výborů jmenováni okresním národním výborem na návrh Národní fronty. Volební období bylo tříleté. V obcích do 400 obyvatel bylo voleno 9 nebo 11 členů, v obcích s 400 - 600 obyvatel 12 členů. Základním úkolem národního výboru podle zákona č. 13/1954 Sb. bylo budovat a upevňovat socialistický řád a pečovat všestranně o blaho člověka. Místní národní výbory ve svém obvodu organizovaly a řídily hospodářskou, kulturní a společenskou výstavbu. Nově bylo orgánem státní moci plenární zasedání, orgánem státní správy rada. Referentský systém byl zrušen. Místní národní výbory byly i nadále řízeny a odpovědny národním výborům vyšších stupňů. Rozhodnutím krajského národního výboru mohl být zřízen i jeden místní národní výbor pro víc obcí. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jednou za měsíc, na nich projednávaly úkoly celostátního a místního významu, zejména roční plány rozvoje hospodářství obce, rozpisy plánů výroby a výkupu a kontrolu jejich plnění, rozpočty, účetní výkazy a závěrky, zajištění zemědělských prací, rozvoj JZD, plnění dodávek, otázky zásobování a poskytování služeb obyvatelstvu, rozvoje kulturního života a zdravotní péče.

Rada místního národního výboru zajišťovala plnění úkolů podle usnesení místního národního výboru, usnesení národních výborů vyšších stupňů a jejich rad a podle směrnic vlády. Na svých schůzích projednávala úkoly rozvoje zemědělské výroby, hodnotila plnění kvót zemědělského výkupu, stav služeb obyvatelstva a kulturního života v obci. Připravovala program a návrhy usnesení pro zasedání místního národního výboru a předkládala mu zprávy o své činnosti, organizovala socialistické soutěžení. Na pomoc si rada mohla zřizovat pomocné komise

jako své poradní orgány. Radu místního národního výboru tvořili předseda, jeho náměstek, tajemník a další členové rady.

Povinností tajemníka bylo pomáhat předsedovi místního národního výboru při organizování činnosti, vyhotovovat zápisy ze zasedání MNV a schůzí rady, vést evidenci členů MNV a evidenci usnesení. Byl zodpovědný za vedení evidencí půdy, hospodářských zvířat, za účetní a jiné předepsané evidence a vykonával administrativní práce, pokud je neobstarával jiný pracovník.

Pracovním a kontrolním orgánem plenárního zasedání byly stálé komise, které neměly rozhodovací pravomoc a byly odpovědné přímo národnímu výboru. Byly voleny z členů místního národního výboru a z řad občanů mohly být pro jejich práci vytvářeny aktivity s poradním hlasem. Převážně byly zřizovány zemědělské, finanční a kulturní komise.

Vládním nařízením č. 64/1957 Sb., o místní bezpečnosti, byla působnost místních národních výborů rozšířena o místní záležitosti veřejného pořádku a bezpečnosti osob a majetku. Vládním nařízením č. 6/1958 Sb., ze dne 14. 3. 1958, o změnách působnosti v oboru občanské kontroly obchodu a provozoven, byla na výkonné orgány místních národních výborů přenesena činnost a jmenování občanských kontrolorů.

Volbám v květnu 1957 předcházela novelizace zákonů o národních výborech (zákon č.10/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech), která změnila počty jejich členů tak, že na místní úrovni jich přibývalo na úkor okresních národních výborů. V obcích do 400 obyvatel měly mít místní národní výbory 9 až 11 členů - podrobněji to určoval zákon č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů.

Na základě příspěvku Antonína Novotného na zasedání ÚV KSČ ve dnech 23. a 24. září 1959 byla projednávána otázka územní reorganizace „s cílem zvýšit zemědělskou výrobu, zvýšit ekonomickou účinnost v řízení hospodářství spravovaného národními výbory a zjednodušit a zhospodárnit státní správu“. Po projednání požadavku došlo ke sloučení mnoha JZD a byly podány i návrhy na sloučení mnoha obcí. V průběhu veřejných schůzí v obcích byl projednáván dopis ÚV KSČ a byl vysloven souhlas se zněním dopisu: v rámci nutnosti nové územní organizace státu, nového řízení a přenesení pravomoci a odpovědnosti na národní výbory nižších stupňů MNV schválily požadavky na sloučení ve větší hospodářské celky. Výrazné změny ve vývoji národních výborů představoval rok 1960. Ústavní zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech, předcházela novému územnímu uspořádání státu, které bylo kodifikováno zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. Ten stanovil, že z důležitých společenských zájmů, zejména pro další rozvoj zemědělské výroby a pro hospodářskou a kulturní výstavbu obcí, lze vytvořit, zrušit nebo sloučit obce nebo provést změnu jejich území.

Krchleby (německy Skrchleb, lidově Škrchleby, Skrchleby) leží 12 kilometrů východně od Horšovského Týna v nadmořské výšce 454 metrů nad mořem. Obec byla v letech 1945 - 1949 součástí okresu Horšovský Týn. Podle zákona ze dne 21. prosince 1948, č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení a vládním nařízení ze dne 18. ledna 1949, č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích od února 1949 - 1960 patřila do nově vytvořeného okresu Stod. V roce 1930 v Krchlebech bydlelo ve 104 domech 575 obyvatel, z toho bylo 567 osob československé národnosti a 8 obyvatel německé národnosti. Ke snížení počtu obyvatel došlo po skončení 2. světové války, kdy při poválečném sčítání z roku 1950 v obci bydlelo 378 obyvatel ve 113

domech. Podle posledního sčítání obyvatel z roku 2001 v obci bydlelo 248 obyvatel ve 123 domech.

Dne 6. 5. 1945 převzal správu obce revoluční národní výbor v tomto složení: Josef Brichcín, František Peteřík, Jan Žáček, Jan Nechutný a Václav Herian. Předsedou revolučního národního výboru byl jmenován Josef Brichcín, pro vyživovací záležitosti obce a zemědělské záležitosti byl jmenován referent Jan Nechutný, referentem pro věci lesního hospodářství Jan Žáček, zástupcem předsedy výboru a referentem pro věci policejního hlášení byl jmenován František Peteřík. Dne 23. června 1945 byl na veřejné schůzi ustaven Místní národní výbor Krchleby v tomto složení: Josef Brichcín jako předseda, Jan Žáček, Jan Nechutný, Jaroslav Brabec, František Bernklau, Josef Fichtl starší, Josef Fichtl mladší a František Hetler. Do rady MNV byli zvoleni: Jan Žáček, František Peteřík a Jan Nechutný, dále byly zvoleny při MNV tyto komise: finanční, hospodářská, zdravotní a osvětová a knihovnická rada. Dne 30. června 1945 byla při MNV zvolena pětičlenná rolnická komise. Původní složení místního národního výboru bylo výsledkem politického vlivu v obci dne 20. října 1945 na ustavující schůzi změněno. Novým předsedou MNV byl jmenován Karel Starý, místopředsedou Josef Brichcín. Do rady MNV byli navrženi Jaroslav Brabec, Růžena Fichtlová a Václav Cvachoušek. Dále byly obměněny tyto komise: finanční, osvětová, rolnicko-hospodářská, sociální, lesní a zásobovací. Dne 18. ledna 1946 byl po rezignaci bývalého předsedy MNV Karla Starého zvolen nový předseda MNV Jaroslav Brabec.

Podle vládního nařízení č. 120/1946 Sb. z 27. 5. 1946, o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného Národního shromáždění, se přizpůsobilo složení místního národního výboru výsledkům těchto voleb. Volby se uskutečnily 26. května 1946. Předsedou MNV byl zvolen opět Jaroslav Brabec, místopředsedou Jan Nechutný, členy rady byli zvoleni: František Peteřík, Jakub Fikrle a Josef Podlesák. Dále byly při MNV zvoleny tyto komise: finanční, zemědělská, osvětová a zdravotní.

Podle vládního nařízení ze dne 18. ledna 1949 o územní organizaci okresů v českých zemích byl MNV Krchleby, který dosud patřil k okresu Horšovský Týn, začleněn do nově zřízeného okresu Stod. Dne 14. listopadu 1949 byla na schůzi MNV ustavena tříčlenná mimořádná vyživovací komise.

Pro usměrnění dalšího vývoje národních výborů mělo zásadní význam vládní nařízení č. 14/1950 z 28. 2. 1950, o organizaci národních výborů. Podle počtu obyvatel se Místní národní výbor Krchleby začlenil mezi národní výbory I. kategorie, celkový počet členů MNV byl 15 a počet členů rady 5. Dne 6. 5. 1950 byl zvolen nový MNV v čele s předsedou Jaroslavem Brabcem, místopředsedou Josefem Kaiglem, finančním referentem byl zvolen Josef Bernklau, osvětovým referentem František Hrabačka, vyživovacím referentem Antonín Martínek, pokladník Ladislav Kaigl, dalšími členy byli zvoleni: Václav Cvachoušek, František Bernklau, František Hrabačka starší, Josef Štengl, jména dalších pěti členů se nepodařilo dohledat. Na veřejné schůzi MNV Krchleby dne 14. 7. 1952 došlo ke změně některých členů MNV: novým předsedou MNV byl zvolen Václav Konopík, místopředsedou Jan Hetler, kulturním referentem František Štáhl a finančním referentem Josef Žák. Po volbách, které se uskutečnily 16. května 1954, byl na veřejné schůzi MNV Krchleby dne 23. května 1954 zvolen nový národní výbor v tomto složení: Václav Konopík jako předseda, tajemníkem Josef Kaigl, František Bernklau jako člen rady, dále působily při MNV tyto komise: zemědělská, kulturní, technická a finanční komise.

Od 1. 7. 1960 v rámci územní organizace národních výborů v krajích, okresech a obcích došlo ke sloučení MNV Krchleby s MNV Staňkov a MNV Krchleby zanikl. Od roku 1961 jsou Krchleby částí obce Staňkov v okrese Domažlice.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

První část písemností archivního souboru MNV Krchleby byla do SOkA Domažlice

předána v roce 1954. Druhá část písemností byla převzata v roce 1961 delimitací z bývalého okresního archivu Stod po sloučení obce Krchleby se Staňkovem. Bližší informace o předání těchto písemností do archivu se nedochovaly.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Archivní soubor Místní národní výbor Krchleby je uzavřeným archivním souborem, který obsahuje písemnosti z let (1928) 1945 - 1960. Z dochovaných písemností archivního souboru MNV Krchleby je zřejmé, že v letech 1945 - 1952 nebyly u původce důsledně evidovány a ukládány podle platných spisových plánů. Ukládací znaky podle platného spisového plánu nebyly na písemnostech důsledně vyznačovány a je zřejmé, že na úřadu původce byly písemnosti ukládány převážně podle čísel jednacích v chronologické řadě bez rozlišení věcných skupin. Ukládací znaky se objevují na písemnostech pouze v letech 1953 - 1955, v dalších letech na nich nebyly vyznačovány, proto bylo při pořádání archivního souboru použito umělé pořádací schéma.

V roce 2000 archivní soubor zpracovala a prozatímní inventární seznam k němu zhotovila Miloslava Baxová. Koncept pomůcky prozatímního inventárního seznamu byl schválen tehdejší ředitelkou SOkA Domažlice PhDr. Věrou Steinbachovou pod č. j. 1060/2001 z 18. 10. 2001. Forma prozatímního inventárního seznamu (PIS) byla zvolena proto, že při průběžných skartacích byly do archivu přebírány písemnosti MNV, které mají dlouhou ukládací lhůtu a na které se při předcházejících skartacích z nejrůznějších důvodů "pozapomnělo", aby v případě dalších přírůstků byly prozatímní inventární seznamy doplněny a přepracovány na inventáře.

Vzhledem k původní koncepci SOkA Domažlice vytvořit z fondů místních národních výborů působících do roku 1960 na okrese Domažlice skupinový inventář a také s ohledem na předešlé pořádací práce, které byly prováděny podle umělého pořádacího schématu, vytvořeného na základě Ukládacího a skartačního plánu pro MNV vypracovaného podle instrukce MV ČSR č. 12/1987 (Věstník vlády ČSR pro národní výbory 1987, částka 7 a podle výsledku průzkumu spisové agendy na MNV Jesenná v roce 1987 v okrese Gottwaldov, dnes Zlín) byl tento archivní soubor zpracován podle uvedeného pořádacího schématu (Příloha č. 3).

Stav spisovenského zpracování písemností můžeme posoudit z dochovaných podacích protokolů. Písemnosti z let 1945 - 1951 byly v podacím protokolu pravidelně zapisovány v chronologickém pořadí tak, jak přicházely na úřad národního výboru, byla jim přidělována čísla jednací a je zde uváděno, kdy a jak byl spis vyřízen. Nejsou zde vyznačovány ukládací znaky podle platného spisového plánu. V podacím deníku z let 1952 - 1954 je evidována došlá a odeslaná pošta v chronologickém pořadí tak, jak jednotlivá podání docházela na národní výbor, nejsou jim však přidělována čísla jednací. Je zde uvedeno, kdy spis došel, obsah spisu, komu byl přidělen k vyřízení a kdy byl spis vyřízen. Jsou zde uvedeny ukládací znaky, které odpovídají spisovému plánu založenému na desetinném třídění. Spisové značky se objevují ještě v podacím protokolu z roku 1955. V podacím protokolu z roku 1956 jsou jako ukládací znaky na spisech vyznačována vlastní čísla jednací, která byla přidělována jednotlivým písemnostem tak, jak přicházely na úřad MNV Krchleby. Podací protokoly se z dalších let nedochovaly. Otisky prezentačních razítek se na spisech začínají objevovat od roku 1952, je na nich uvedeno pouze datum, kdy spis došel popřípadě číslo jednací, které bylo spisu přiděleno. V roce 1956 se vyskytují prezentační razítka nejčastěji. Je na něm uvedeno, kdy spis došel, číslo jednací úřadu, který spis na MNV doručil, jako ukládací značka je uvedeno číslo jednací, které bylo spisu přiděleno na MNV. Do podacích protokolů z let 1945 - 1950 byly zapisovány pouze spisy týkající se zásobovací agendy, kterým byla přidělována čísla jednací v pořadí, jak přicházely na národní výbor a dále je zde uvedeno, jak a kdy byly spisy vyřízeny. V podacím protokolu lesní agendy z roku 1945 jsou uvedeny pouze 2 zápisy došlých spisů týkající se těžby dřeva.

V archivním souboru MNV Krchleby se vyskytuje 10 knih, které obsahují agendu různých původců. Inv. č. 1 obsahuje zápisy ze schůzí správní komise Krchleby, zápisy ze schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva Krchleby z let 1928 - 1942 a dále pokračuje zápisy ze schůzí pléna MNV Krchleby z let 1945 - 1946. Inv. č. 4 obsahuje zápisy ze schůzí obecní rady Krchleby z let 1929 - 1942 a dále pokračuje zápisy ze schůzí rady MNV Krchleby z let 1945 - 1951. Inv. č. 6 obsahuje zápisy finanční komise obecního úřadu Krchleby z let 1929 - 1943 a dále navazuje zápisy ze schůzí finanční komise MNV z let 1945 - 1950. Inv. č. 7 obsahuje zápisy stavební komise obecního úřadu Krchleby z let 1929 - 1943 a dále navazuje zápisy ze schůzí stavební komise MNV Krchleby z let 1945 - 1948. Kniha inv. č. 8 obsahuje zápisy ze schůzí stavební komise obecního úřadu Krchleby (kniha kolaudačních protokolů) z let 1929 - 1941, dále navazuje zápisy ze schůze stavební komise, které se týkají kolaudačního řízení z celého roku 1945. Kniha i.č. 10 (Evidence zemřelých) obsahuje zápisy z let 1929 - 1944 spadající do působnosti Obecního úřadu Krchleby. V této evidenci pokračoval MNV Krchleby v letech 1945 - 1951. Knihu inv. č. 11 (Ohlašovací kniha mužstva v záloze) vedl v letech 1929 - 1938 Obecní úřad Krchleby. V této evidenci pokračoval v letech 1945 - 1951 MNV Krchleby. Kniha příjmů za pronajaté obecní pozemky (inv. č. 20) byla v letech 1930 - 1941 vedena Obecním úřadem v Krchlebech a v letech 1945 - 1950 v této evidenci pokračoval MNV Krchleby. Kniha příjmů a výdajů za sociální péči (inv. č. 22) byla v letech 1929 - 14. června 1945 vedena Obecním úřadem v Krchlebech a v letech 11. 7. 1945 - 1948 v této evidenci pokračoval MNV Krchleby. Stejně tomu bylo s pokladním deníkem (inv. č. 23), který v letech 1941 - 30. 6. 1945 vedl Obecní úřad v Krchlebech a od 1. 7. 1945 - 1953 MNV Krchleby. Všechny tyto knihy byly ponechány u původce, u nějž bylo vedení knih ukončeno. V inventáři Archivu obce Krchleby bude poznamenáno, že se tyto knihy vyskytují v archivním souboru MNV Krchleby.

S přihlédnutím k tomu, že inv. č. 13 (seznam brigádnicky odpracovaných hodin na stavbě kravína JZD) obsahuje zajímavé skutečnosti reprezentující svoji dobu, bylo v archivním souboru ponecháno, podobně jako inv. č. 21 (kniha příjmů a výdajů na provoz místního rozhlasu).

Podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, byly písemnosti zařazeny do dvou kategorií. Do první kategorie byly zařazeny zápisy ze schůzí a zasedání pléna a zápisy ze schůzí rady, ostatní písemnosti byly zařazeny do druhé kategorie. Fyzický stav archivního souboru je dobrý, proto nejsou nutné konzervátorské ani restaurátorské zásahy. Jazykem archivního souboru je čeština a němčina.

Při pořádání archivního souboru v roce 2000 byla provedena vnitřní skartace dokumentů. Celkem bylo vyřazeno 0,10 bm písemností z let 1947 - 1956. Vyřazeny byly duplicitní zápisy ze schůzí pléna a rady z let 1949 - 1955 o rozsahu 0,02 bm, organizační záležitosti voleb o rozsahu 0,04 bm, bezvýznamná korespondence (dodací listy, stvrzenky, objednávky) z let 1947 - 1952 o rozsahu 0,02 a prázdné formuláře z let 1947 - 1956 o rozsahu 0,02 bm. Protokol o provedení vnitřní skartace z 12. 5. 2000 je zařazen ve spisu o fondu. Podle evidenčního listu NAD byla skartace tohoto fondu ještě provedena v letech 1954 a 1961. Z tohoto období se však nedochovaly žádné záznamy o provedení vnitřní skartace.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Archivní soubor Místní národní výbor Krchleby obsahuje písemný materiál ke studiu politických a hospodářských dějin obce. Největší vypovídací hodnotu mají zápisy ze schůzí pléna a rady MNV, které jsou z let 1945 - 1956 dochovány téměř kompletně. Zápisy poskytují přehled o celkové činnosti MNV, jeho funkcionářích, ale i o projednávání a vyhodnocování plánů rostlinné a živočišné výroby pro zajišťování dodávkových úkolů zemědělských výrobků určených k zásobování obyvatelstva. Dále se v archivním souboru nalézají evidenční seznamy obsahující důležité demografické údaje. Poměrně bohatě zastoupený spisový materiál je v sig. 252, týkající se

zásobování obyvatelstva v 50. letech, a v různých zemědělských statistikách. Finanční písemnosti a účetní knihy poskytují přehled o finančním hospodaření obce.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Ve Státním okresním archivu Domažlice archivní soubor doplnila, definitivně uspořádala, inventární seznam zhotovila a úvod k němu sepsala Miloslava Svobodová.

Horšovský Týn 29. 5. 2009

Miloslava Svobodová

Seznam použitých pramenů a literatury

- SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Horšovský Týn: inv. č. 263, sig. I/15, k. č. 30
- SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Horšovský Týn: inv. č. 263, sig. I/15, k. č. 31
- SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Horšovský Týn: inv. č. 266, sig. I/18, k. č. 35
- SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Horšovský Týn: inv. č. 275, sig. I/21, k. č. 38
- SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Horšovský Týn: inv. č. 275, sig. I/21, k. č. 39
- Statistický lexikon obcí v republice Československé, vydán ministerstvem vnitra a Státním úřadem statistickým na základě sčítání lidu z 1. prosince 1930, Praha 1934
- Historický Lexikon obcí České republiky 1869 – 2005. I. a II. díl, Praha 2006
- Seznam obcí v zemi českých podle správního rozdělení z 1. února 1949. Praha 1949
- Gabriela Čechová: Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích 1945 – 1960. In: Archivní časopis, 12, 1962, s. 129 - 153
- Josef Nuhlíček: Spisová služba národních výborů v letech 1945 – 1955. In: Archivní časopis, 5, 1955, s. 135 - 146
- Eva Šmilauerová: Správní vývoj a diplomatika písemností okresních národních výborů v letech 1945 – 1960. In: Sborník archivních prací, 32, 1982, s. 43 - 166
- Vladimír Štroblík: Vývoj místních a městských národních výborů na území České republiky (1945 – 1990). In: Archivní časopis, 51, 2001, s. 73 - 89
- Jaroslav Fusek: Organizace a působnost místních národních výborů. Příručka pro národní výbory. Praha 1947
- Stanislav Šulc: Národní výbory, vývoj, právní základy, poslání, práce. Brno 1946
- Antonín Profous: Místní jména v Čechách, I. - V. díl, Praha 1954

Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
akce Z	akce zvelebení
bm	běžný metr
č.	číslo
č. j.	číslo jednací
ČR	Česká republika
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. j.	evidenční jednotka
FNO	Fond národní obnovy
Inv. č.	inventární číslo
JAF	jednotný archivní fond
JZD	jednotné zemědělské družstvo
k. č.	karton číslo
KNV	krajský národní výbor
MAV NF	místní akční výbor Národní fronty
MNV	místní národní výbor
MSK	místní správní komise
MV ČSR	Ministerstvo vnitra Československé republiky
NF	Národní fronta
NV	národní výbor
odst.	odstavec
ONV	okresní národní výbor
Sb.	sbírky
sig.	signatura
SOA	státní oblastní archiv
SOka	státní okresní archiv
Ú. l.	Úřední list
ÚV KSČ	Ústřední výbor Komunistické strany Československa

Pořádací schéma

sign.

Všeobecné záležitosti, činnost MNV

- 53 Organizace, členění, působnost NV
- 54 Směrnice a pokyny nadřízených orgánů
- 55 Národnostní politika, odsun Němců
- 56 Posudky, smlouvy
- 58 Statistika, výkaznictví
- 59 Socialistické soutěžení, zvelebení obce
- 60 Hodnocení, rozbor, evidence
- 64 Živelní pohromy
- 67 Trestní záležitosti
- 67.1 Notářské záležitosti, soudy
- 72 Majetek nabývaný státem, jeho evidence, správa, převody, generální opravy
- 73 Inventarizace majetku
- 78 Volby
- 102.1 Zápisy pléna
- 102.2 Zápisy rady
- 102.3 Zápisy komisí
- 105 Občanské výbory
- 138 Prověrky a revize
- 153 Plány práce MNV
- 156 Elektrizace, telefonizace, rozhlas

Finance

- 176 Rozpočty
- 178 Dávky, daně, poplatky
- 180 Věci konfiskační, Fond národní obnovy
- 181 Příděly nemovitostí, osídlenci
- 182 Pojišťovnictví, spořitelny, půjčky

Zemědělství, lesní a vodní hospodářství

- 201 Půda, půdní fond, změny kultur, pozemkové úpravy
- 201.1 Evidence půdy, převody a nájmy (příděly půdy)
- 204 Zemědělství
- 205 Soukromí zemědělci, včelařství
- 206 Zemědělské družstevnictví (vznik a činnost JZD)

- 207 Dodávky a výkup zemědělských výrobků
- 208 Vodní hospodářství
- 221 Lesy, honitba
- 246 Ochrana životního prostředí

Místní hospodářství, obchod, doprava

- 250 Soukromá řemesla, živnosti
- 251 Místní provozovny
- 252 Obchod, zásobování
- 254 Bytová výstavba, hospodaření s byty
- 280 Doprava, silnice
- 280.1 Technické služby, komunální odpad

Výstavba a územní plánování

- 326 Věci stavební
- 332 Geodézie, kartografie
- 332.1 Těžební a podobné akce
- 333 Vyvlastňování
- 346 Evidence nemovitostí, převody a nájmy

Kultura, církev, školství

- 401 Kulturní akce
- 402 Kroniky, pamětní knihy
- 403 Kulturní zařízení a kulturní památky
- 431 Církevní záležitosti
- 454 Školství

Zdravotnictví a sociální zabezpečení

- 526 Zdravotnictví, prevence
- 528 Hygiena, pohřbívání
- 551 Sociální poměry, důchodové zabezpečení, péče o rodiny a děti

Požární ochrana a vnitřní správa

- 581 Požární ochrana a vnitřní správa
- 601 Spolky a dobrovolné organizace
- 603 Věci vojenskoprávní
- 604 Územní změny katastru obce, vysídlení
- 606 Státní občanství, národní spolehlivost, chování za okupace
- 607 Evidence obyvatel – domovské právo, matriční záležitosti
- 609 Archivy – předarchivní péče
- 612 Názvy obcí, ulic, systém číslování domů

- 614 Ochrana veřejného pořádku
- 618 Čestná občanství, uznání, vyznamenání
- 619 Veřejné sbírky

Inventární seznam

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
---------	-----------	-------	---------------	--------------

Orgány národního výboru

1		Zápisy ze schůzí pléna (1945 - březen 1946)	(1928) 1945 - 1946	K 1
2		Zápisy ze schůzí pléna (duben 1946 - 1956)	1946 - 1956	K 2
3	102.1	Zápisy ze schůzí pléna	1952 - 1956	N 1
4		Zápisy ze schůzí rady (1945 - únor 1951)	(1929) 1945 - 1951	K 3
5	102.2	Zápisy ze schůzí rady	1951 - 1956	N 1
6		Zápisy ze schůzí finanční komise	(1929) 1945 - 1950	K 4
7		Zápisy ze schůzí stavební komise	(1929) 1945 - 1948	K 5
8		Zápisy ze schůzí stavební komise (schvalování kolaudačních protokolů)	(1929) 1945	K 6
9		Zápisy ze schůzí výboru žen	1952 - 1956	N 1

Úřad národního výboru

I. Úřední knihy

A. Evidenční knihy

10		Evidence zemřelých	(1929) 1945 - 1951	K 7
11		Ohlašovací kniha o pobytu mužstva v záloze	(1943) 1945 - 1951	K 8
12		Evidence potravinových lístků pro nemocné	1946 - 1949	K 9
13		Seznam brigádnicky odpracovaných hodin na stavbě kravína JZD	1951	K 10

B. Účetní knihy

14		Hlavní kniha	1945	K 11
15		Hlavní kniha	1946 - 1947	K 12
16		Kniha příjmů	1955	K 13
17		Kniha příjmů	1956	K 14
18		Kniha výdajů	1955	K 15
19		Kniha výdajů	1956	K 16
20		Kniha příjmů za pronajaté obecní pozemky	(1930) 1945 - 1950	K 17
21		Kniha příjmů a výdajů na provoz místního rozhlasu	1947 - 1949	K 18
22		Kniha příjmů a výdajů (sociální péče)	(1929) 1945 - 1948	K 19
23		Pokladní deník	(1942) 1945 - 1953	K 20
24		Pokladní deník	1959	K 21
25		Pokladní deník	1960	K 22
26		Inventární kniha	1955	K 23

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
---------	-----------	-------	---------------	--------------

II. Spisový materiál

A. Registraturní pomůcky

27		Podací protokol	(1943) 1945 - 1951	R 1
28		Podací protokol	1952 - 1954	R 2
29		Podací protokol	1955	R 3
30		Podací protokol	1956	R 4
31		Podací protokol v zásobovacích záležitostech (1945 - 15. 9. 1947)	1945 - 1947	R 5
32		Podací protokol v zásobovacích záležitostech (19. 9. 1947 - 1950)	1947 - 1950	R 6
33		Podací protokol (lesní hospodářství)	1945	R 7

B. Spisy

34	53	Organizace, členění, působnost NV	1945 - 1956	N 1
35	54	Řízení, kontrola (instrukce rady ONV Stod)	1952 - 1956	N 1
36	55	Národnostní politika (mj. rezoluce)	1952 - 1960	N 1
37	56	Posudky na občany	1953 - 1956	N 1
38	58	Statistika, výkaznictví (o činnosti MNV)	1951	N 1
39	59	Socialistické soutěžení, zvelebení obce (akce M)	1952 - 1956	N 1
40	60	Hodnocení, rozbor, evidence	1947 - 1959	N 1
41	64	Živelní pohromy	1955	N 1
42	67	Trestní záležitosti	1947 - 1956	N 1
43	67.1	Soudy, notářské záležitosti	1946 - 1956	N 1
44	72	Majetek nabývaný státem, jeho evidence, správa	1953 - 1956	N 1
45	78	Volby	1954 - 1957	N 1
46	138	Prověrky a revize	1952 - 1960	N 1
47	153	Plány práce MNV	1951 - 1953	N 1
48	156	Elektrizace, telefonizace, rozhlas	1947 - 1959	N 1
49	176	Rozpočty a finanční plány	1946 - 1957	N 1
50	178	Dávky, daně, poplatky	1946 - 1956	N 2
51	180	Věci konfiskační	1946 - 1947	N 2
52	181	Příděly nemovitostí	1952 - 1953	N 2
53	182	Pojišťovnictví, spořitelny, půjčky	1946 - 1956	N 2
54	201.1	Evidence půdy, převody a nájmy	1947 - 1956	N 2
55	204	Zemědělství (plány zemědělské výroby, soupisy ploch kultur a osevu, soupisy hospodářského zvířectva, soupisy osob pracujících v zemědělství, výkazy koní, vozů a strojů)	1952 - 1956	N 2
56	205	Soukromí zemědělci (mj. včelařství)	1952 - 1956	N 2

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
57	206	Zemědělské družstevnictví (vznik a činnost JZD)	1951 - 1960	N 2
58	207	Dodávky, výkup zemědělských výrobků	1951 - 1957	N 2
59	208	Vodní hospodářství	1952 - 1956	N 2
60	221	Lesy, honitba	1947 - 1956	N 2
61	250	Soukromá řemesla a živnosti	1952 - 1953	N 2
62	251	Místní provozovny	1952 - 1956	N 2
63	252	Obchod, zásobování (mj. potravinové lístky, šatenky, listy pro domácnost)	1949 - 1956	N 3
64	254	Bytová výstavba, hospodaření s byty	1946 - 1956	N 4
65	280	Doprava, silnice	1947 - 1956	N 4
66	280.1	Technické služby, komunální odpad (sběr šrotu)	1952 - 1956	N 4
67	326	Věci stavební (mj. územní rozhodnutí, stavební povolení)	1945 - 1956	N 4
68	332	Geodézie, kartografie	1952 - 1956	N 4
69	332.1	Těžební a podobné akce	1952 - 1955	N 4
70	346	Evidence nemovitostí	1945 - 1956	N 4
71	401	Kulturní akce	1952 - 1956	N 4
72	402	Kroniky, pamětní knihy	1953	N 4
73	403	Kulturní zařízení, kulturní památky	1952 - 1956	N 4
74	431	Církevní záležitosti		N 4
75	454	Školství	1945 - 1956	N 4
76	256	Zdravotnictví	1952 - 1957	N 4
77	528	Hygiena	1947 - 1954	N 4
78	551	Sociální poměry	1952 - 1956	N 4
79	581	Požární ochrana, vnitřní správa	1947 - 1956	N 4
80	601	Spolky, dobrovolné organizace, složky Národní fronty v obci	1952 - 1956	N 4
81	603	Věci vojenskosprávní	1952 - 1956	N 4
82	606	Státní občanství, národní spolehlivost, chování občanů za okupace	1946	N 4
83	607	Evidence obyvatel, matriční záležitosti	1946 - 1956	N 4
84	609	Archivy - předarchivní péče	1952 - 1953	N 4
85	619	Veřejné sbírky	1945 - 1956	N 4

Název archivní pomůcky: Místní národní výbor Krchleby
Časový rozsah: (1928) 1945 - 1960
Počet evidenčních jednotek: 34 (23 úředních knih, 7 podacích protokolů, 4 kartony)
Počet inventárních 85
jednotek:
Rozsah v bm: 0,81 (0,31 bm úředních knih, 0,06 bm registraturních pomůcek, 0,44
bm spisů)
Stav ke dni: 29. 5. 2009
Zpracovatelka archivního
souboru: Miloslava Svobodová
Zpracovatelka archivní
pomůcky: Miloslava Svobodová
Počet stran: 20
Počet exemplářů: 4
Schválil: Mgr. Radka Kinkorová
dne 29. 5. 2009 - č.j. SOAP/010-0417/2009